

Christoph Martin Burchard

**Programma Qvo Rector Academiae Rostochiensis Christoph. Martin. Burchardus,
In Memoriam Diei Natalis Jesu Christi, Civibus Academicis Christum, Tanquam
Dominum Pacis Sistit, Et Ipsi Pacis Commendat Studium Sancte Colendum**

Rostochii: Typis Ioan. Iacob. Adleri, [1738?]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn1004022174>

Druck Freier Zugang

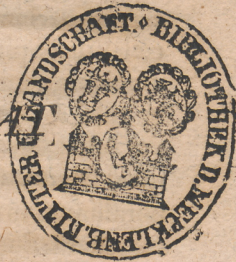
T. 512.

1738. Weihn.

~~A-1256. 250.~~

W. 1738

PROGRAMMA
QVO
RECTOR ACADEMIÆ ROSTOCHIENSIS
CHRISTOPH. MARTIN.
BURCHARDUS,
IN MEMORIAM
DIEI NATALIS
JESU CHRISTI,
CIVIBUS ACADEMICIS
CHRISTUM, TANQVAM DOMINUM
PACIS SISTIT,
ET
IPSI PACIS COMMENDANDA
STUDIUM
SANCTE COLENDUM.

R O S T O C H I I,
Typis IOAN. IACOB. ADLERI, SEREN. PRINC.
& ACAD. Typogr.

M. 1256 250

Præsentis Diei festivitatem ac solemnia Vobiscum celebraturus, Cives Academici, merito pro consuetudine recepta argumentum circumspicio, de quo sermonem instituum, Vestra contemplatione dignum. Nam quamvis felicissimus & universo generi humano adeo salutaris Salvatoris Nostri in hunc mundum adventus, in genere abundantem disserendi copiam nobis subministret, varia tamen in specie de eo afferi possunt, singulariter considerata, & animadversione digna, sive theoriam maximi hujus Mysteriorum respiciant, sive practicæ contemplationis fuerint, & ad animi morumque emendationem faciant. Hoc itaque dum mecum versor, convenientissimum judicavi, si tale proponerem, quod vestris moribus, vitæque generi, quod nunc invalescere videtur, respondeat. Suppedidatur nobis id per Evangelist. Lucam Cap. II. 14 nam postquam Vir Divinus commemorasset, Filium DEI humanam Naturam in suam recepisse *ὁμοιωσέναι*, & non solum a Maria, sed etiam ex Maria hominem natum; mox subjungit quod Angelus DEI hanc felicitatem annu- ciaverit ovium pastoribus, in campo degentibus; ac simul ingentem cælestium Spirituum Exercitum comparuisse, qui in suavissimum harmonicum concentum eruperit, *Ehre sey Gott in der Höhe, und Friede auf Erden, und dem Menschen ein Wohlgefallen.* Hæc verba, Cives Amantissimi, aperte ostendunt, Causam Summi hujus Mysteriorum, quod Divinam Naturam cum Humana in unam conjunxit Personam, potissimum in eo versari, ut Filius DEI, *θεανθρώπος*, Mediatorem ageret, inter DEum admodum offensum, & Homines, æternæ damnationis reos; ut sic Pacem redderet inter Creatorem & Creaturas, omnibus gratam acceptamque. Hinc Salvator Noster, Dux ac Princeps Pacificationis dicitur, *der rechte Friedensfürst*: Huic namque negotio tam abundanter satisfecit, & tam plenarie mortales cum *Patre Cælesti* reconcilia- vit,

vit, ut nil in *Fidelibus superfit*, odio, multo minus damnatione, dignum.
 PAUL Roman. VIII. 1. Hinc jam olim ESAIAS, Divino Spiritu agita-
 tus, hanc felicitatem prævidens, Cap. LII. 7. lætabundus exclamat, *wie
 lieblich sind auf den Bergen die Füße der Boten, die Friede verkün-
 digen, gutes predigen, Heyl verkündigen, die da sagen dein Gott ist
 König.* Imo ipse Dominus Pacis, Mundo valedicturus, ut Discipulis,
 quorum afflictionem ex discessu suo prævidebat, certissimum solatii &
 felicitatis inconeussæ fundamentum relinqueret, ita eos confirmat: *den
 Frieden lasse ich Euch, meinen Frieden gebe ich Euch.* Joh. XIV. 27.
 Hoc promissum, Cives, instar thesauri, omnium maximi, æstimandum
 est, cum quo omnes totius mundi divitiæ non sunt comparandæ. Hæc
 est illa Pax, quam pretiosissimo suo sanguine nobis comparavit, cum se
 ipsum in Sacrificium offerret, Filius DEI, Summi Sacerdotis fungens
 officio. Hæc est Pax ista, quæ omnem captum humanum superat; quæ
 DEUM, quam maxime offensum, nobisque infensum, ac in vindictam
 armatum, nobis reddidit Begnignissimum; ut loco severi Judicis, A-
 mantissimi Patris nomen assumpsit, nobisque potestatem concesserit,
 vicissim eundem Patris & Abba nomine compellare; imo nobis, tan-
 quam Filiis suis, accessum ad futuram gloriam, ad hæreditatem cœle-
 stem largitur. Quemadmodum autem hoc pacificationis officium, nos
 cum DEO reconciliavit, sic quoque in nobis ipsis tranquillitatem procu-
 rat, affectuum tyrannidem moderatur, conscientiæ inquietæ, & de se de-
 sperantis, turbas compescit, animoque nostro plenam securitatem ac con-
 fidentiam conciliat. Hæc denique Pax est, quæ ipsam vitam civilem
 reddit quietam, ut cum omnibus, sive nobis æquales, sive superiores,
 aut inferiores fuerint, amice conveniat; certe nos idoneos reddat, ut
 nullis turbis, dissidiis, odiis, aut dimicationibus involvamur. Nam
 quamvis & Pacifici non semper evitare possint injurias illorum, qui vel
 petulantor mali, ac stolide inflati, aliis, quos viribus forte inferiores judi-
 cant, proterve insultant; vel qui inter primarias prudentiæ regulas re-
 ferunt, ex aliorum damno suum promoveri commodum; sive vi &
 aperta oppressione, sive Stellionatus crimine, dolo, calumniis, & clan-
 destina fortunarum subversione, finem suum assequantur: facile tamen
 is, qui Pacis, per JESUM CHRISTUM partæ, nobilitatem ac magnitu-
 dinem agnoscit, æquo animo perfert, quicquid sibi adversi obvenit.
 Non enim ad hanc vitam nati sumus, sed ad futuram: adeoque quemad-
 modum

modum is, qui peregre profectus, proprios lares reperit, non curat incommoda itineris, sed impigre in proposito perseverat; sic quoque Christianus in ipsis adversitatibus, tranquillitatem animi servat; probe conscius, quod omnia mala, quæ in hac vita patitur, non respondeant gloriæ ac felicitati vitæ futuræ, ad quam iter meditatur; **Sie sind nicht wehrt der Heilichkeit, die an uns soll offenbahret werden.** Is itaque non curabit inimicorum odia, invidiam, aut criminationes, non magis, quam Luna latratum canum, imprimis cum etiam in hac vita nullum magis securum præsidium ac tutamen sit, quam a vindicta propria abstinere. Qui enim reciprocationi injuriarum studet, is de novo hostem suum irritat, ejusque indignationem in se provocat; cum contra pacis studiis addictus, adversariam exarmatum reddat, ut sponte agnoscere cogatur, indignitatem facinoris, & sævire desistat, in istum, quem commovere nequit. Ponamus vero, dari aliquem, adeo vecordem, ac scelestum, ut agnoscere flagitia sua nolit, sed eo impotentiori animo & majori licentia injurias prosequatur, quo minus resistentiæ inveniatur; non tamen ad extremum ducere rabiem suam poterit, publicis Legibus prohibitus; Qui enim a propria vindicta abstinet, tutum semper in Magistratus autoritate inveniet præsidium: imo, etiamsi & ab hoc destitueretur, non tamen destituitur gratia divina, ejusque tutela, & quas patitur afflictiones, tanquam castigationes respicit, a Patre Cœlesti amica manu immissas, certe permissas; probe gnarus, sine ejusdem voluntate, ne pilum quidem ex capite suo destuere posse, & propterea ejusdem arbitrio obedientissime se submittit. Hanc tranquillitatem, Cives dilectissimi, olim Stoici cum affectata sua indolentia reperire non potuerunt, licet moralem disciplinam ad insigne fastigium deduxerint, ita ut plerosque, qui Christianum nomen profitentur, in pudorem conjicere possint. Errant enim omnino, qui adhuc persvasum volunt, quod vindicta bonum vita jucundius ipsa, nam si rem recte reputamus, nil magis rationi respondet, nil magis gloriosum, ac animi nobilitati conforme, quam generose ignoscere inimicis, imprimis si in potestate nostra sit, eos coercere, & acri vindicta in eosdem animadvertere. Imo, quid generosius excogitari poterit, quam beneficiis quoque devincere istos, qui injuriis nos lacefferant, & vindictam nostram in se provocaverant? Talem animi Nobilitatem nunquam non miramur, & deprædicamus in Josepho; is enim a fra-

tribus

tribus morti primum destinatus, tandem vilissimi mancipii instar venum
expositus, ac in duram servitutem traditus, licet sufficientem, imò post
Parentis mortem, plenariam obtineret potestatem, iuste eosdem, & pro
meritis punire, non tamen id fecit: potius, cum fratres sponte agnoscerent,
quid essent commeriti, non minus pie, quam generose respondebat:
Fürchtet Euch nicht, denn ich bin unter Gott. Ihr gedachtes böse zu machen,
aber Gott gedachtes gut zu machen; & non tantum plenarie ab accusatione eos absolvebat, sed etiam innumeris beneficiis
cumulatos, sibi reddebat obstrictissimos. Cum ergo recta ratio, si nobilitate
animi duci se patiatur, abunde agnoscat, imò fateri cogatur, nil magis
generosum esse, quam ignoscere inimicis, multo magis id agnoscere deberet
animus, Christiana morum disciplina rite innutritus, Nihil forte, ex omnibus,
quæ Christus ac Dominus noster in hac vita per egit, facilius imitari possumus
(voluit autem ut cum imitemur) quam hanc, qua nobis præivit, Virtutem.
Is enim non solum placide ferebat inimicos suos, insidiatores, ac falsos delatores,
sed etiam ipsum paricidii crimen, quod in se perpetrabant, apud Patrem
cœlestem excusabat, & veniam deprecabatur; imò ipsi Malcho, aure truncato,
salutarem non denegavit manum, licet inter lictores, ad se comprehendendum
missos, non postremum occuparet locum. Itaque non impossibilia nobis præcepit,
sed rectæ rationi quam maxime convenientia, quando dixit, Lernet von mir,
denn ich bin sanftmüthig, und von Herzen demüthig, Marth. XI. v. 29. it.
Vergeltet nicht Böses mit Bösem, sondern Böses mit Guten, 1 Petr. III. v. 9.
Wenn deinem Feinde hungert, so speise Ihn, dürstet Ihn, so träncke Ihn,
denn wirstu feurige Kohlen auf sein Haupt sammeln, Rom. XII. v. 20. Per prunas
ardentes intelligitur insignis mortificatio, quam inimicus patitur; nihil enim
est, quod hostilem animum feliciter coërcere queat, ut turpitudinem suam
agnoscat, ac in ruborem conjiciatur, quam si ab isto, quem indignissime læsit,
loco vindictæ, quam exspectabat, non solum remissionem delicti obtineat,
sed etiam beneficiis ornetur. ANTONINUS, Romanorum Imperator, ob laudabile
quod gerebat Imperium, PHILOSOPHUS dictus, de se ipso scribit Lib. I. c. 15.
quod matutino tempore se præpararet, & ad se dicat: Hodie forte sibi
obventurum arcanorum exploratorem, stolidè ferocem, ac insolentem, ingratum,
aut defraudatorem? neminem tamen horum, se offendere posse, cum non adduci queat,
ut vitium

aliquod contra suam voluntatem committat, aut ad iracundiam pro-
riteretur ab istis, cum quibus arcto cognationis vinculo jungatur. Nam
quamvis non de eodem secum sanguine sint, obtinere tamen eos ean-
dem divinitatis particulam, quæ meliorem animæ nostræ partem con-
stituit &c. Quid putatis Cives, de Viro Ethnico, imprimis tali, qui
summa & illimitata potestate, qualem tum temporis Romanorum Im-
peratores exercebant, gaudebat, siquidem ipso facto præstitit, quod se
præstare fatetur? Quorus quisque hodiernorum Principum est, licet
Christianæ Religioni addictus fuerit, qui tam modeste potestate sua utat-
ur? Vix hodie Majestatis læsæ crimen effugeret, qui arcana Principum
propalaret, ipsis insultaret, aut defraudatorem ageret: Nihilominus
generoso pectore hæc delicta excusare voluit Princeps, æterna memoria
dignus, solis rationibus, ex Philosophia petitis, instructus: Quid speran-
dum de ipso fuisset, si animum, Christiana doctrina imbutum, ad imperi-
um attulisset? Nonne ergo pudenda, imo detestanda est consuetudo, in-
ter istos recepta, qui Christi nomine gloriantur, qua quamlibet offensi-
onis occasionem avidè arripiunt, & si forte animum, vindictam sitien-
tem, non penitus explere possint, odia tamen internecina servant, & sæ-
pe ad mortem usque pertinaciter fovent, Pacis per JESUM CHRIS-
TUM partæ immemores, & propterea beneficiorum, exinde fluen-
tium, cum in hac, tum in futura vita, expertes? Errant enim quam-
maxime, qui existimant, Pacem, qui inter DEUM, & Fideles intercedit,
consistere posse, cum rixis, contentionibus, aut digladiationibus, quas
vel aperte exercent, vel clandestine alunt, occasionem circumspicien-
tes, ut per insidias opprimant, quem aperto Marte aggredi verentur.
Ita enim JOHANNES Ep. I. Cap. IV. 20. So jemand spricht; ich
liebe GOTT, und hasset seinen Bruder, der ist ein Lügner, denn wer sei-
nen Bruder nicht liebet, den Er siehet, wie kan er GOTT lieben, den Er
nicht siehet? Itaque quotquot sunt, qui dissidia, & odia clandestina fo-
vent, vel in apertas rixas & dimicationes prorumpunt, Pacem, per JE-
sum Christum nobis comparatam, sceleratè, evertunt, divinam in se
provocant vindictam, imo æternæ damnationis se denuo faciunt reos:
non enim remissionem peccatorum à Judice Supremo obtinet, qui pro-
ximo eandem præfractè denegat. Hinc in Parabola apud MATTHE-
UM Cap. XVIII. Regem, rationes cum servis suis contrahentem ita dif-
ferentem introducit Salvator: Du Schalcks Knecht, alle diese Schurs
hab

hab ich dir erlassen, dieweil du mich batest; Coltestu denn dich nicht auch erbarmen über deinen Mitt-Knecht, wie ich mich über dich erbarmet habe?

Hæc ut præferam, Cives, in causa fuit, invalescens vitæ genus, & pestiferi mores, quibus vos addicitis, quique instar contagii serpere, & in plures successive se diffundere videntur,

Sicut grex totus in agris

Unius scabie cadit, & porriginè porci;

Uvaeque conspecta livorem ducit ab uva.

Non de omnibus mihi sermo est: plerique enim Studioforum nostrorum & studiis aliquod pretium ponunt, & morum elegantia student: itaque ne & isti tandem pravo exemplo invitentur, cavendum nobis est mature: præterea iniquum foret, permittere, ut quæ paucorum sunt peccata, in omnes redundent, & integro studiosa juventutis ordini maculam imprimant, Vulgo enim non singulorum flagitia notantur, quasi ÆSCHINUS aliquis horrendo boatu civitatem repleverit, fores effregerit, aut in ædes irruerit alienas, ipsumque dominum multaverit usque ad mortem; sed in genere Studiosi accusantur: die Studenten haben abscheulich gebrüllet, die Studenten haben Thüren und Fenster gestürmet, sich geschlagen, oder einander mörderlich tractiret. Qui itaque flagitiis vos distingvere ac nobilitare studetis, vestra res agitur: non loquor nunc de istis, quæ ante menses aliquot peracta sunt, sed quæ adhuc nupere perfime statuistis. Vos enim non puduit, conjurata manu, in unius conspirare perniciem, eundem fere ad mortem usque multare, & postquam truculentis manibus vestris effugerat, in ipsius hospitium imperum facere, in fores ac fenestras sævire, ipsumque ædium dominum, injuriis afficere. In proverbio dicitur: *ne Hercules quidem contra duos*: quis ergo quatuor resisteret armatis? judicate ipsi, an liberalis indolis adolescentibus, competat, tam iniquo Marte, aliquem aggredi, & confociatis armis, in singulos sævire? Latronum hæc consuetudo est, ab istis, qui Studiosi nomen sectantur, non imitanda, sed detestanda. Necdum hic conjurationis finis: parantur enim similia, aut graviora; jamque sub cineribus ignis gliscit, brevique erumpet, nisi DEUS præcaveat, aut in Autores rixarum animadvertatur. Sunt enim hic, qui abrogatos Penalismi mores, introducere rursus allaborant, nummos vario sub prætextu ab aliis corradunt, illos, qui sponte collum jugo

sub-

subdere recusant, vi, aut meriti cogunt; aut si id aperte patrare non audent, per subornatos tamen eos coercere non verentur.

Hoc vitæ genus, Cives non respondet Christianæ morum Doctrinæ, multo minus præsentis temporis. Hoc enim Pacem annunciat omnibus, in terra habitantibus, nemine excluso, nisi qui frivole se ab ista excludit, & abjuratum Christianæ Religionis hostem agit: non enim isti solum Christianæ Doctrinæ hostes sunt, qui Paganam, Judaicam, aut Mahumeranam Religionem profitentur, sed multo magis isti, qui meliora edocti, pejora sequuntur, & licet Christianum præferant nomen, re ipsa tamen principia Evangelicæ doctrinæ evertunt: qui enim tumultus, rixas, odia internecina sectantur, aperte ostendunt, se non Christi, sed Satanae sectatores esse; hic enim latro est, ac parricida; adeoque quotquot talem vivunt vitam, ex eius schola prodiisse, omnino restantur. Non enim tantum, qui actu trucidant proximum, sed etiam qui inimicitias alunt, & infestum animum retinent, parricidæ sunt. Hinc JOHANNES Ep I. Cap III. 15. *Wer seinen Bruder hasset, der ist ein Todschläger, und Ihr wisset, daß ein Todschläger nicht hat das ewige Leben bey Ihm bleibend.* Itaque cum videamus, quod nec admonitiones, nec modestæ coercitiones, quicquam apud Vos valeant, hinc Senatus Academicus decrevit, huic licentiæ obicem ponere, & ingravescentibus delictis, acerbiora opponere remedia. Scitote ergo, *Relegationem publicam statutam esse, non solum in istos, qui commilitonem, baculo, flagello, aut gladio aggrediuntur, aut ad Duellum provocant, sed etiam in istos, qui alios subornant, & autores flagitiorum existunt.* Non equidem novum hoc est disciplinæ genus, sed in Legibus vestris, quibus fidem ad-dixistis, majusculis literis, circa finem, expressum: non tamen, pro indulgentia nostra, ad hoc, tanquam extremum, semper confugi-mus, sed in more habemus, pœnitentiæ occasionem ac moram conce-dere. Ast quoniam lenitas nostra in peccandi licentiam, vertitur, hinc nullus in posterum veniæ relictus erit locus.

P. P. Sub Sigillo Rectorali,
Anno MDCCXXXVIII, Die XXV. Dec.

Hab ich dir erlassen, dieweil du mich batest; Coltesu denn auch erbarmen über deinen Mitt-Knecht, wie ich mich über dich met habe?

Hæc ut præfarem, Cives, in causa fuit, invalescens vita pestiferi mores, quibus vos addicitis, quique instar contagii se in plures successive se diffundere videntur,

Sicut grex totus in agris

Unius scabie cadit, & porriginè porci;

Uvaeque conspecta livorem ducit ab uva.

Non de omnibus mihi sermo est: plerique enim Studiosorum & studiis aliquod pretium ponunt, & morum elegant: itaque ne & isti tandem pravo exemplo invitentur, carnobis est mature: præterea iniquum foret, permittere, ut quarum sunt peccata, in omnes redundant, & integro studiosa iuridini maculam imprimant, Vulgo enim non singulorum flagitur, quasi ÆSCHINUS aliquis horrendo boatu civitatem refores effregerit, aut in ædes irruerit alienas, ipsumque dominataverit usque ad mortem; sed in genere Studiosi accusantur: Die ren haben abscheulich gebrüllet, die Studenten haben Thüren uster gestürmet, sich geschlagen, oder einander mörderlich tractire, itaque flagitiis vos distingvere ac nobilitare studetis, vestra res non loquor nunc de istis, quæ ante menses aliquot peracta sunt, adhuc nupere perfime statuistis. Vos enim non puduit, conjuru, in unius conspirare perniciem, eundem fere ad mortem usquare, & postquam truculentis manibus vestris effugerat, in ipsium impetum facere, in fores ac fenestras sævire, ipsumque ædimum, injuriis afficere. In proverbio dicitur: *ne Hercules contra duos*: quis ergo quatuor resisteret armatis? judicate ipberalis indolis adolescentibus, competat, tam iniquo Marte, aliqugredi, & confociatis armis, in singulos sævire? Latronum hæc tudo est, ab istis, qui Studiosi nomen sectantur, non imitanda, seftanda. Necdum hic conjurationis finis: parantur enim similgraviora; jamque sub cineribus ignis gliscit, brevique erumpDEUS præcaveat, aut in Autores rixarum animadvertatur. Sunhic, qui abrogatos Penalismi mores, introducere rursus allaboranmos vario sub prætextu ab aliis corradunt, illos, qui sponte collu

